

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Ditte Pelgrom
Titel	valoefeningen
Jaar	2007
Uitvoering	

Copyright (C) 2007 by Ditte Pelgrom

valoefeningen

-hoe ik jou vond-

een droomspel voor toneelspeler(s) en
danser(s)

ditte pelgrom

*een hoogvlakte/klif
wijd droog en kaal
steil in de diepte de zee
twee personages:*

*de OUDERE zit
de KLEINERE loopt [mank]*

in de verte een huis

de tijd tussen de sierens is onbepaald
zeker is dat ze niet aan elkaar vast zitten

proloog

door de lucht lopen

I. in het café

hoe

de bodem van het heelal

de wereld beweegt

muntye dopje schroefje

de barkeeper

II. op de rots

omdat jij verdween

wij wonen hier

schitterend landschap I.

weggaan

overmatige orde

...

de kleine jongens

het begin van het einde

niets dan zee

het stopt halverwege

de savanne theorie

snelpost

ik ben de wind

niet bestaan

verandering

toch nog even

nee

vervelen

schitterend landschap II.

teruggaan

III. het wandelen

simpel

plat land

regen

toppen

wat

epiloog

hoe ik jou vond

door de lucht lopen.

-een proloog-

ze liepen door de lucht zoals elke avond wanneer er mensen keken. als er mensen keken liepen zij zonder te vallen dat was de afspraak. dat was wat de mensen wilden. niet het vallen maar het niet-vallen. niet het mogelijke maar het onmogelijke. dat wilde men zien. tot aan de handen voor de ogen. tot aan het niet langer kunnen aanzien. tot aan het voorbij. daar was voor betaald. dat was hun beloofd. het onmogelijke. het eindresultaat van veel vallen en veel opstaan. alleen dat eind. alleen dat onmogelijke. dat onmogelijke eind. zij leefden in de lucht zoals de stadsreigers in bomen. deden alsof ze zich daar thuis voelden. de een zat op een stoel met twee poten. las een boek en raakte er langzaam van onderste boven. benen in de lucht . hoofd bij de zitting. de stoel op het koord het lichaam op de stoel het boek op het lichaam. de ander als tafel met op de rug stapels boeken. balancerend. altijd net in balans. en ver daar onder een grond van publiek. tot halverwege plotseling het koord brak. of brak... er was geen sprake van breken. het liet gewoon los. het ontspande. en verdween.

I. in het café DE OUDERE

hoe

-een rosasdans-

ik bestel koffie

het duurt

ik kijk rond

alles gaat

ik zit

ik zucht

ik denk
dan de koffie
suiker
ik roer
ik ruik
ik drink
ik kijk
ik verzit
ik drink
ik denk
ik zit
ik drink
ik kijk
ik draai
draai terug
ik drink
ik vertraag wanneer er nog maar een paar slokjes in mijn glaasje zitten
ik vertraag het gebruikelijke ritme van mijn drinken
wat moet ik doen als het kopje leeg is
als ik blijf zitten wordt dit een hele lange dag
ik zucht
ik zit
ik denk
ik zit
ik drink
verzit
denk
kijk
alles gaat
draait
draai
terug
vertraag
vertraag
vertraag
ik ruik
zucht
zit
denk
drink
kijk
recht
zucht

hoe kan ik
van deze dag
binnen de tijd van een dag
een volle dag maken
niet meer
niet minder
ik
bestel koffie
het duurt
ik kijk
alles gaat
ik zit
ik zucht
ik denk
dan de koffie
suiker
ik roer
ik kijk
ik verzit
ik roer
ik denk
ik zit
ik roer
ik kijk
ik draai
draai terug
ik drink
vertraag
wanneer er nog maar een paar slokjes
in mijn glaasje zitten
ik vertraag het gebruikelijke ritme van mijn denken
wat moet ik doen wanneer het kopje leeg is
als ik blijf zitten wordt dit een hele lange lege dag
ik zucht
ik zit
ik denk
ik drink
verzit
denk
kijk
draai
kijk
terug

vertraag
vertraag
vertraag
zucht
zit
denk
kijk
recht
zucht
ik ben hier niet
niet hier
niet ik
ik ben daar
in het midden van alles
op die plek
daar
ik
ik leef en strek me uit
strek me uit naar
of vanuit
daar
kijk
draai
terug
zit
denk
recht
het is aanwezig
het is
soms ben ik zo traag
kijk
alles gaat
de wind
de vogels
het groen
de bladzijde
ik drink
ik kijk
ik verzit
ik denk
ik zit
ik drink
ik kijk

ik draai
draai terug
denk ik
het
groen
de wind
golven doen waar ze zin in hebben
komen altijd terug
mollen graven hun kuilen
eten aarde
de vogel op het dak
de meeuw
zwarte kop
zwarte blik
kijkt uit
de wind
de lucht
de klif
kijk uit
onzichtbare vissen
zouten houten oude vissen
een zee van vissen
zwarte kop
zwarte blik
gebroken rots
kijk
draai
terug
zit
denk
recht
ik zit
lach
leg het boek open op tafel
gezicht naar boven
het buiten naar buiten
recht
kijk
zucht
het gaat
gaat
gaat
het groen

de wind
ik kijk
zucht
lach
zucht
draai
zucht
terug
lach
ik
ik ben niet hier
daar
nogsteeds
ik vlieg
val
vlieg
terwijl ik val
vlieg ik
er is geen verschil
even is er geen verschil
vlieg
val
vlieg
zit
zit
zit
zucht
denk
draai
kijk
dit is ik
ik ben hier
hier is waar ik ben
hier
ik
leef en strek me uit
strek me uit
naar
daar
hoog
hoog
ik vlieg
val

vlieg
zit
vlieg
draai
val
terug
denk
kijk
kijk
kijk
alles
gaat
ik
zit
draai
terug
draai
terug

de bodem van het heelal

hoe kan het dat de aarde op zijn plek blijft hangen
en niet door het heelal heen valt
dacht ik
het was in een café
de middag van die ochtend
het café keek uit op een plein
zonder auto's
niets of niemand ontkomt aan het vallen
alles valt
op de aarde valt alles altijd
appels peren pruimen
parachutisten
theekopjes
aardappels in een pan
water op de grond
alles
het valt omdat je het even niet hebt vastgehouden
nog nooit bleef een appel tussen tak en grond plotseling hangen

nog nooit kwam het kleinste zakje dropjes uit zichzelf van de tafel los
op het midden van het plein stond een boom
boompje
omarmd door een houten bank
met hoge rug
het had overal kunnen zijn
frankrijk
budapest
spanje
kopenhagen
de zon betrad het plein
stamelend
bedachtzaam
mensen liepen in diagonalen
omdat de langste lijn vaak de kortste weg is
in haast
scheerden langs de boom
langs elkaar
berlijn
amsterdam
wenen
lissabon
een vrouw met drie honden
twee mannen met allebei een baby op hun buik
een manke hond met een manke vrouw
drie jongetjes die achteruit liepen
vallend renden
tegen de wind in
altijd weer die wind
en heel veel mannen met donkere tassen
sommige mannen waren vrouwen
hoe hoe hoe kan het dat de aarde op zijn plek blijft hangen
en niet door het heelal heen valt
ook de wind kwam
vanuit het noordwesten
en joeg de blaadjes de stad in
verder de stad in
onwillige blaadjes op doortocht
het was druk
lang bleef ik kijken
weer drie kinderen
twee mannen
een vrouw en een hond

weer een zich traag tonende zon
gevolgd door brute wolken
wat regen
zon
maar aan de hemel
aan de hemel trekken de maan en de sterren
al miljoenen jaren rustig hun baan
koffie
en het malen
malen malen malen
het malen stopt niet
de bonen moeten fijner
kleiner
tot moes
de mensen stoppen niet
heel stil zitten helpt tegen draaierigheid
hoe ik heel stil zat
heel stil
het rook naar koffie
spuitende heet water onder druk
uitslaan van koffiedrab
roeren in glaasjes
de karaffen water
droge vierkante stukjes taart
met bloedachtige jam
suikerloze slagroom
de aarde valt door het heelal
valt voortdurend
naar de zon toe
dat is leven
dat noemen ze officieel een baan afleggen
wij zijn een voortdurend vallen
alles is een voortdurend-

de wereld beweegt

ik staarde naar de wijzer van de klok op het plein
zolang ik die wijzer maar in de gaten houd-
ik bestel nog een-

koffie
nog een koffie
er worden kranten gebracht
kranten gelezen
postbodes lopen in en uit
postbodes zijn overal
wrijven hun handen tegen elkaar
hoesten kuchen niezen
krabben aan hun kruis
achter de ellebogen
neus
kruin
zuchten
hoe ouder je wordt
hoe leger het wordt
ik word er draaiërig van
sluit mijn ogen
een deur slaat dicht
een glas valt stuk op de grond
ik kijk om me heen
het café is gedraaid
plotseling is het café gedraaid
een klein stukje maar toch
de ramen zijn verschoven
de muren lopen in een andere richting
dit is niet meer hetzelfde café
alle ramen en deuren zijn precies genoeg gedraaid om te kloppen
geen detail teveel of te weinig verschoven
niets is vergeten
de verandering is even consequent doorgevoerd als op een
bouwtekening
en ook het plein buiten is op precies dezelfde manier veranderd
wanneer ik vanuit dit café
dat nu niet helemaal mijn café meer is
uit het raam kijk
is alles verschoven
alles
ik ben misselijk

muntye dopje schroefje

iemand bestelt een broodje bal
iemand vraagt om een asbak
iemand komt binnen met veel gezocht en veel tassen
iemand is hier al heel lang
iemand probeert overal een grap in te zien
iemand twijfelt of ie nu al- terwijl het toch nog redelijk vroeg is
en bestelt dan toch maar een koffie
iemand kan het niets schelen
iemand tekent alle bierviltjes vol met denkschetsjes
zitten lopen lezen buigen draaien
iemand telt z'n geld
iemand zoekt een gezicht
iemand wacht tot de zon onder gaat
iemand ruikt appeltaart
iemand verbijt z'n woede niet
iemand geniet van het hartgrondig gevloek en gemopper
iemand vraagt of er ook erwtensoep in de zomer is
iemand haalt z'n zakken leeg
iemand zegt:
ik heb altijd dingen opgeraapt
een muntje
een dopje
een schroefje
een mooi blad
de een kijkt naar de lucht
ik kijk naar de grond
zoveel voorwerpen liggen vergeten op straat
ik raap ze op
neem ze mee
schroefje
muntye
dopje
een steen
een mooi stukje hout of ijzer
ik kan het niet niet doen
als ik ze laat liggen
wie raapt ze dan nog op

barkeeper
een rosasdans

ik zit
in een bar
smiddags
dus
alleen met de barkeeper
alleen
met de barkeeper
dus
hij vertelt mij
een verhaal
een verhaal
zijn leven
een verhaal
waarom eigenlijk
waarom
hij vertelt
ik luister
luister
luister
terwijl
ik
drink
of
drink
of
kijk
kijk
kijk
naar buiten
luister
hij vertelt
ik luister
waarom
waarom eigenlijk
zit
in een bar
alleen
luister
wacht ik op iemand

ik
kan het me niet herinneren
lees een krant
ik
drink
lees
kijk
luister
rouwadvertenties
na een welbesteed leven
bedroefd maar dankbaar
maar
maar
maar
verdrietig maar met groot respect
met verslagenheid
te plotseling
geschokt
zo
zo zat dat
zegt hij
de barkeeper
zegt
terwijl ik
drink
lees
kijk
luister
waarom eigenlijk
annonces
het weer
zo zat dat
zegt hij
de barkeeper
spoelt de glazen af
een waar verhaal dus
de krant
de barkeeper
woorden spatten stuk op mijn gezicht
druipen af
vallen mijn oren uit
terwijl hij
de glazen afspoelt

een waar verhaal
ik geloof het graag
zeg ik
hij droogt de gespoelde glazen af
droogt
draait
droogt
ja zegt hij
zo zat dat
ik drink
denk
een man heeft een ervaring opgedaan
nu zoekt hij het verhaal van zijn ervaring
dat heb ik gelezen
wanneer
waar
in een boek
in een verhaal
zoekt het verhaal van zijn ervaring
zoekt
ervaart
zoekt
annonces
het weer
weer

II. op de rots DE OUDERE & DE KLEINERE

omdat jij verdween

*hoe ik bij kwam alles wit en jij er niet meer was. hoe ik het zelf hoorde
en zelf zag. hoe jij niet gevonden werd. hoe jij niet gevonden wilde*

worden. hoe ik. hoe ik opstond toen ik op kon staan toch opstond en begon te lopen weg van alles. hoe ook ik ging. heel simpel. hoe ik niet stopte niet meer. hoe ik alleen mijn eigen lopen nog hoorde. hoe het leek op zoeken maar dat niet was. hoe ik wegliep uit het midden. weg. hoe ik steeds maar naar het zuiden ging steeds maar. hoe ik liep en liep en liep en niet kon stoppen. hoe ik verdween in het lopen. hoe wij er niet meer waren. hoe ik er niet meer was. hoe plat land diepte kreeg en hoogte.

wij wonen hier
-een kinderspel-

is er een huis
is er een rots
is er een zee
zijn er twee kleine kleine stipjes
zijn wij waar we denken te zijn
ach de onmogelijkheid der dingen
de mensen
het denken
je lichaam
de te hoge bomen in het bos
waar je niet in kunt klimmen
de bramen die altijd maar prikken
de kruiden die geuren
er is een huis
een rots
en heel veel zee

...

wij wonen hier
in dit niets
ik ben aan het werk
ik werk
en jij brengt mij alles wat ik nodig heb
ik ga rotzooi maken
want ik ga de wereld maken
ik zit en jij niet
jij loopt en ik niet
haal dit haal dat

maar je kan niet zo goed lopen
deze stok moet om jou heen gebonden worden
die zit aan je heen vast

...

ik ga de wereld maken
dat is mijn werk voortaan
dat doe ik nu elke dag
de wereld is m gesmeerd
en ik maak een nieuwe
elke dag maak ik de wereld
ik maak er een rotzooi van
zodat alles goed kan komen
ik geef het toeval een kans
ik maak de woeste wereld
met van alles
aarde zand boompjes
wat gras
steentjes
ook grote
en water
want overal is water
[bestelt]
aarde dus
en zand
boompjes
gras
de steentjes niet vergeten
ook grote
en water
veel water
alsjeblijft
de wind en de zon was ik zelf
de zon is mooi
ja de zon is mooi
sinaasappels zijn krankzinnig
de zon was een sinaasappel
de maan een citroen
ik snijd de citroen
zo
en het is halve maan
en als ik door blijf snijden
is het nieuwe maan voor je het weet

...

dat de aarde rond is
dat denken we maar
we denken maar
we denken maar
zoiets kan je alleen in een hoofd verzinnen
dat de aarde rond is
omdat het hoofd rond is
zo moeilijk is het niet
een hoofd is rond
de aarde is rond
een sinaasappel is rond
de maan
de hersens zijn het binnenste van de aarde
denken ze
de schedel de korst
de hersens het vuur
de woorden de lava

...

dat wij zwaar zijn is onzin
wij zijn als vogels
onze benen zijn onze vleugels
er is geen verschil tussen lucht of grond
kijk maar als je dood bent
als je dood bent adem je grond
de dood maak ik ook
alles heeft recht op een einde

schitterend landschap

dit is het meest schitterendste landschap van de wereld

jij zegt steeds

'dit is het meest schitterendste landschap van de wereld'

dat klopt

dit is het meest schitterendste landschap van de wereld

en de citroenboomgaard

*en de citroenboomgaard
maar die is niet hier*

weggaan

het was niet makkelijk weg te gaan
ik bleef maar weggaan
en iedere keer dat ik wegging
ging ik opnieuw weer weg
o o zei ik
waarom ga ik weg
ik ga weg omdat
wanneer ik niet wegga
ik zou blijven
ja zei jij
wanneer je niet weg zou gaan
zou je blijven
ja natuurlijk zei ik
als je niet weg zou gaan
dan zou je blijven zei jij
ja maar
we moeten niet vergeten
dat op elke plaats honden dezelfde zijn
precies dezelfde
ze zijn conservatief
egoïstisch
en ze luisteren naar mij
ja dat doen ze zei jij
ja
en toch gingen we
ja zei jij
we gaan zei jij
en we gingen
hoewel ik zei ik wil niet weg
gingen we
er zit niets anders op zei jij
zei jij nog
niets anders
jij zegt zeg ik

en we gingen
ook
omdat er niets anders op zat
zit ik hier
en ga steeds weer weg
steeds weer ga ik

overmatige orde

ik maak ook heel veel modder
nog meer modder
veel aarde
veel grond
grond moet de watermassa's van elkaar scheiden
zo is dat bedacht
ik laat het water naar één plaats stromen
dan kan er droog land verschijnen
wat doe je

ik dacht
ik help-

laat dat
overmatige orde
doodmoe word ik ervan
overall nemen ze hun orde mee naartoe
wegruimen
wegnnoeien
omhakken
afhakken
de hele wereld een aangeharkt plantsoen
bijgelovige netheid
waarom
het probleem met ordenen is:
ben je eenmaal bezig
dan kun je niet meer stoppen
de uiterste consequentie van ordening is de dood van alles
het totale niets
opruimen is vernietigen

in den beginne was er toch ook al chaos
ongevormde
ordeloze massa's
de kosmos ontsnapte
alleen de kosmos
en wie weet wat nog meer
wie weet
meer schemer
meer geheimen en toeval
meer struikgewas
kuilen kloven lawines en modder
veel modder
dat heb ik al gezegd
gedacht
[zucht]
de kans om jong te sterven is inmiddels behoorlijk verkeken
ik ben geruisloos van de puberteit de dementie ingegleden

misschien-

ik bèn niet moe
honden zijn zo zo conservatief
zo egoïstisch
zo vervelend
en
ze zijn lelijk
ze zijn onnozel
iedereen kan ze overtuigen
zit
luister
en ze luisteren naar me

dat zou iedereen doen

ik weet dat iedereen dat zou doen
dat weet ik

maar-

geen gemaar
ze doen het allemaal
ze luisteren allemaal naar me
absoluut niet nodig dat te ontkennen

waarom ontkennen
zichzelf
zouden zij ontkennen
dat ze naar me luisteren
ze doen het toch wel
ze luisteren toch wel naar me

...

en kijk als het regent
zakt het water door de grond
ik vang het weer op
en dan kan ik opnieuw weer regenen
en hier
en hier
en hier
maak ik water
en waar geen water is
maak ik planten
bomen
een paar dieren
en hier maak ik een dier dat de boel regelt
nee
daar maak ik kinderen

...

nieuwe scène
?

de kleine jongens

herken je het

mm mm
ik weet niet
zo ongeveer

ben jij-

misschien

dat is toch zo

ja
dat is zo

verveel je je

nee

nooit

nooit

*wat is er vandaag
komt er bezoek*

de postbode

de postbode

de postbode

*nee
er komt niemand meer*

niemand

niemand

o

...

ik ga niet dood
weet je dat
als ik dood zou gaan
zou iedereen doodgaan dus
dus dat bestaat niet

dat is zo

wat een onzin

ja

dat kan niet

nee

dood bestaat niet

nee

altijd sta jij te denken
altijd
waaraan

*probeer daar maar eens achter te komen
waar een mens aan denkt*

vertel

jij wilt dat steeds weer

ja

*steeds weer vergis ik me
dat weet je*

en dan maak je zo'n gebaar
vroeger maakte je zo'n gebaar

*dat gebaar dat weet ik niet meer
het zit ergens verstopt*

*ik weet niet meer wat ik me herinner
wie wat waar*

[...]

we kunnen-

nee we kunnen niet
we kunnen niets

en de kleine jongens

die hadden lol

*ja de kleine jongens die hadden lol
die lachten stilletjes
terwijl ze sprongen
hoger en hoger*

ach waren ze er nog maar

*de kleine jongens die konden rennen
rekenen en rennen
je zag bijna niet dat ze vielen*

ze waren snel
met z'n allen waren ze snel

ja snel in groepsverband

die konden nog eens springen

ja

zoals die sprongen
onvergelijkbaar

onverwoestbaar

tot

ja tot

ach

*wij hebben ze gekend
wij weten dat ze bestonden*

het begin van het einde.

*ik zei als we nu niet proberen naar boven te gaan gaan we nooit meer.
jij wilde niet. toen heb ik al ons spaargeld tevoorschijn gehaald en
deze plek gekocht. deze rots. deze hoogte. met het tot de nok toe
gevulde huis met boeken. het einde van het begin was aangebroken zo
hebben we gezegd. het begin van het einde is het gebleken. jij zit daar
maar. en ik loop en loop en kom niet verder.*

niets dan zee

waarom zijn er geen kranten
geen overlijdensberichten
en de annonces
waar zijn de annonces
wat moeten we zonder de annonces
hoe weten we nu of de wereld werkelijk nog bestaat
zonder krant
zonder annonces
geen wereld
wij weten niets van de wereld
wij weten niets meer van de wereld
de wereld heeft ons allang vergeten
vergeven niet
vergeten wel
de wereld heeft ons deze hoek in gestuurd
en heeft zich uit de voeten gemaakt
zelfs de postbode weigert ons de krant te brengen
geen krant
geen wereld

geen annonces
niets

...

van de zee moeten we het niet hebben
de zee vertelt ons niets nieuws
wederom niets nieuws
in den beginne was er het water
en dat is er nu nog
water water water
maar de mens is het water toch allang ontgroeid
hoogte
vroeg ik
hoogte zoals gewend
er valt hier niets te overzien
niets dan zee zee zee
als het zo moet
heb ik gezegd
en zo moet het blijkbaar
want gekocht is gekocht
geen ontkomen meer aan
en onverkoopbaar
heeft de ervaring ons geleerd
als het zo moet
dan doe ik het zelf wel
hoogte heb ik gezegd
hoogte
op eenzame hoogte zonder ik me af
zonderen wij ons af
pathetisch
ik ben pathetisch geworden
kijk nou eens
ik pathetisch
kijk
niemand kijkt
niemand ziet
want er is niemand
alleen jij
en jij zegt niks
jij loopt maar
loopt
met dat manke been
mank
manke

ga toch zitten
met je manke leven

...

hoog
en
eenzaam
dat heb ik gezegd
hoog en droog
dat heb ik bedoeld
ik word gespannen van de zee
al die golven
nooit eens stil
altijd maar-
altijd-
dat wappert en wiepert
altijd die beweging
het maakt me draaierig
niet bewegen
wachten
niet vergeten
die vuurtoren die staat daar maar
waarom gaat ie niet zitten
waarom valt ie niet om
doe iets

het stopt halverwege

beng
het stopt halverwege
altijd halverwege
altijd onaf
een geruststelling
iets stopt altijd ineens
het is koud
het is toch koud
ik bevries
terwijl ik hier pas een uur zit
en me niet beweeg
ik wil thee

thee
terwijl ik alleen maar zit
zoals nu
ik zit alleen maar
en bevries
ik zit zoveel dat ik er bang van word
ik praat maar wat
terwijl ik zit praat ik maar wat
terwijl ik praat zit ik
veel
alleen als ik slaap zit ik niet
dan droom ik van zitten
de omgeving wisselt
maar ik zit
alsof ik niet kan lopen
terwijl ik het wel kan
dat weet je
lopen verloor je niet
terwijl ik toch bijna alleen maar zit
ik leid een zittend bestaan
benen zijn aan mij niet besteed
maar als er gerend moet worden
ren ik
beter dan wie dan ook
ik heb een sierlijke loop
men vindt dat ik een sierlijke loop heb
wanneer ik loop
loop ik sierlijk en effectief
doelgericht en dansant
als ik loop
dat komt
ik heb een pas
men zegt dat ik een pas heb
en die heb ik ook
alsof ik dans
de ruimte en ik hebben een goede verhouding met elkaar
ik meng me in de ruimte wanneer ik loop
ik reorganiseer de ruimte met mijn pas
mooie bochten
diagonalen
scherpe hoeken
en dan een vertraging
versnelling

een stotter
ik houd erg van de stotter en de stamel in het lopen
wanneer ik loop
of als ik denk over lopen
houd ik erg van de stotter en de stamel
ik denk veel over lopen
dat helpt
denken over lopen
helpt het denken
denkend kun je overal lopen
van hier naar daar en terug
ik denk ook veel over stotteren en stamelen
dat helpt
denken over stotteren en stamelen
het stotteren en stamelen van het lopen
toont het denken
en denken is een vorm van actief twijfelen
actief stamelen stotteren
zin voor evenwicht
gratie der bewegingen
preciesheid van het benenspel
daar draait het om
daar draaide het om
daar draaide alles om
evenwichtszin
gracieuze bewegingen
en precisie van het benenspel
om en om en om
evenwicht is enkel het gemiddelde
tussen heen en weer
heen en weer
gratie van het denken daar gaat het nu om
preciesheid van de woorden
...
niemand heeft nog tijd om te zitten
jij bijvoorbeeld hebt tijd
maar zit niet
terwijl je toch zou kunnen zitten
wat jij staand doet
kan zittend ook
...
mijn zitten kan heel gevaarlijk zijn
ik kan ook heel onverwacht gaan zitten

op plekken waar niemand verwacht dat je kunt zitten
ga ik zitten
voor mij heeft staan afgedaan
zitten is mijn principe
blijf zitten waar je zit
en verroer je niet
mensen kunnen niet meer zitten
praten rennen slapen ja
maar zitten nee
ze zitten nog niet of
ze denken alweer aan staan rennen
altijd maar-
die droom
die nagejaagd moet worden
tot ze er dood bij neervallen
en dan wordt er alleen nog maar gelegen
liggen lag gelegen
zitten heeft afgedaan
zitten is blijkbaar voorbij
zitten is voorbij
wij zijn het zitten voorbij
dàt wordt er gedacht
zo wordt er geleefd
ik heb het koud
ik wil thee

de savanne-theorie

bloedstollende kloven
geheime weiland-kamers in bossen
het verstoppert van vragen
het vullen van dagen
strooien met toeval
maar iedereen ziet het liefst
uiteindelijk het liefst
een landschap met zachtglooiende heuvels
hier en daar een boompje
het type landschap
waar ooit de homo sapiens is ontstaan

in afrika
een landschap met zachtglooiende heuvels
en hier en daar een boompje
diverse onderzoeken op verschillende plaatsen op aarde hebben dat
uitgewezen
de savanne theorie
een landschap met zachtglooiende heuvels

*maar toch
sommigen houden van zee
sommigen van bossen
is dat ook evolutionair bepaald*

zeemensen
bosmensen
stadsmensen
ik ben een grasmens
en zeker geen zeemens
mij gaat het om weilanden en boomgaarden
bomen met gras ertussen
schuurtjes gebouwd op gras
boerderijen temidden van gras
zacht gras
niet van dat harde droge
dat prikt als je er op wilt gaan zitten

de citroenboomgaard

de citroenboomgaard
maar dan temidden van weilanden
niet omringd met droge aarde
puntige rotsen
uitgedroogde rivieren

terwijl je niet van geel houd

groen draagt geel en blauw in zich
ik houd van het blauw in het groen
het geel in het groen
het geel van de citroenen maakt het groen frisser
nog frisser
wat is er mooier dan een citroenboomgaard waartussen dieren grazen
zelfgetimmerde laddertjes

kinderen in bomen
manden vol fruit

de hele wereld een citroenboomgaard

nee nee nee

snelpost

hallo zeg ik tegen de postbode
ik ben niet aanspreekbaar zegt hij
ga zitten zeg ik
aha zegt de postbode
de stoel met drie poten
die stoel ken ik
daar val je mee om
ben jij daar mee omgevallen vraag ik
ik val niet graag om zegt de postbode
hoe vaak eigenlijk peuter ik
ben je omgevallen
de postbode kijkt naar de zee
denkt hij aan een wereld waarin niets gebeurt
is het snelpost vraag ik
een telegram van mijn oude vriend de grafsteenhakker
of de verzekeraar van het circuswezen
het geluk bij ongelukken
zijn ze al failliet
ik kan niets vinden zegt hij
alsjeblieft vraag ik zoek nog eens
hoe weet ik nou wanneer ze failliet zijn
zonder krant
zonder annonces zeg ik
ik heb er recht op
nu kan ik alleen hopen
dat is te weinig
ik moet het weten
ik moet het zien:
tent te koop
werk gezocht

opheffingsuitverkoop
faillissementen veiling
het totale einde
van alles en iedereen
niet alleen van ons
de grote voldoening
ik haat niets zozeer als ondernemingen mompelt hij
en lijkt de golven te tellen
ontwikkelingen
gebeurtenissen
veranderingen
ga zitten zeg ik
ga dan toch zitten
ik heb geen tijd zegt hij
of zegt hij: ik heb geen zin in tijd
en ik heb geen- zeg ik
en zwijg
nou denk ik
nou-
wat heb ik niet
wat heb ik toch
wat ben ik toch
waarom val ik stil
ik ben er niet zeg ik plotseling
hoe vaak moet ik nog zeggen dat ik er niet ben
begrijp me dan toch
ik ben postbode zegt hij
ik begrijp niets
mijn tijd is om
hoeveel golven heeft hij geteld vraag ik me af
hij draait zich om en verdwijnt
pas heel laat is hij uit de verte verdwenen
ik kan alles stuk maken denk ik
verwoesten vernietigen kapotmeppen

ik ben de wind
een kinderspel

ik ben de wind

en de wind doet haar ding
de bomen helpen mij
hoe meer bomen
hoe meer wind
kom op bomen
hoe meer de bomen bewegen
hoe harder de wind waait
zo doe ik dat
ik kan niet alles alleen
ik doe mijn ding
ik doe mijn plicht als wind
luister
de wind laat van zich horen
hhhhhhhhuuuuuuuu hhhhhhhooeeeeeee
de wind zucht
hhhhhhhoeoeoeoeoeeeeeee
denkt de wind
hoe moet ik de dag vullen met wind
hhhhhoeoeoeoeoeeeeeee
en waarom
waarom
als wind breng ik de regen
steeds op andere plekken
breng ik de regen
steeds op andere plekken toon ik mij
dan verandert er weer iets
door mij verandert er weer iets
ik regen
water neemt aarde mee
en als het veel water is
ook stenen
veel stenen
de stroom husselt alles door elkaar
gooit alles om
en soms
soms komt de wind zonder de regen
dan vermijd de wind de regenwolken
duikt er onder door
en waait waait waait
de wind laat de bomen helpen
veel bomen
eerst heel veel bomen
dan een grote oceaan

om lekker vaart te maken
en dan wroeeemmmmmmm
alles weg
storm
als storm maak ik alles schoon
alles weg
wroeeemmmmmmm
alles stuk
de zaadjes van oost liggen plotseling in west
zo
denkt de wind
zie
zo

niet bestaan.

wakker brood staan snijden. snijdend in de kou staan. staand denken aan zitten. zittend denken aan liggen. liggend denken aan lezen. lezend denken aan slapen. slapend denken aan wakker.

ik denk dat ik in het echt niet besta. dat ik er eigenlijk helemaal niet ben. dat ik vergeten ben geboren te worden. geen onwil. ik ben het gewoon vergeten. hoe kan ik dat nou vergeten zijn. ik zie. ik hoor. ik ruik. ik maak gebaren. maar er zit geen leven in. er is geen begin. ik wist nergens van. ik wist niet dat ik geboren moest worden. om er te zijn. ik wist niet dat dat de regel was. eerst geboren. dan er zijn. dan ben ik dus dood. misschien ben ik dood. dood zoals je dood bent voordat je geboren bent. ben ik dood. ik vraag het me alleen maar af. ben ik 'gestorven'. midden in de nacht was ik er van overtuigd. ik dacht dat ze me weg zouden komen halen. nee ik was niet bang. ik wachtte af wat er zou gebeuren. en toen kwam er inderdaad iemand. zij keek alleen maar. en ik probeerde iets te zeggen. maar mijn lippen wilden niet bewegen. toen ging ze weg. zij zei ook niets. . . ik weet niet zeker of ik dood ben. maar alles is veranderd. ik voel me niet echt. volgens mij zou ik dood kunnen zijn. hoe zou ik het weten als ik dood was.

maar je zit hier tegen mij te praten. hoe kun je dan dood zijn.

begraaf me. dat kun je net zo goed doen. ik ben al een tijdje dood.

ach dood bestaat niet. dat weet toch iedereen.

van altijd hier naar nooit meer daar. van jij naar mij en terug. van tussendoor naar bovenop. van ergens beginnen naar zinnen van binnen. van niet meer weten naar blijvend vergeten. van niets naar leven. van niet-dood naar even. van dieren in het bos naar fietsen met handen los. van wolken in het water naar plassen in de lucht. van nu even goed naar straks alles moet. van niet meer willen stoppen naar iedereen en alles laten kloppen. van hier en daar naar terug.

verandering

verandering is de meest kenmerkende eigenschap van het bestaan

is verandering de meest kenmerkende eigenschap van het bestaan
is van het bestaan verandering de meest kenmerkende eigenschap

ja het bestaan van verandering is de meest kenmerkende eigenschap

is de meest kenmerkende verandering de eigenschap van het bestaan
of
is de meest kenmerkende verandering van het bestaan de eigenschap

de meest kenmerkende verandering is het bestaan van de eigenschap

bestaan van het kenmerkende is dus de eigenschap van verandering

ja verandering de meest kenmerkende eigenschap van het is

verandering kenmerkt dus de eigenschap
en is

*ja
is*

ja ja

toch nog even de kleine jongens

ik zou het toch nog even over de kleine jongens willen hebben

na alles wat er gebeurd is

toch ja

ik weet niet

dat lachen

dat springen

hoger en hoger

ja

nee

dat gaat niet

dat gaat nu niet

sommige herinneringen neem je niet mee

die laat je achter waar ze zijn ontstaan

jij hebt mij de zee laten zien

nu heeft de zee het hoogste woord

waar mag het over gaan

de bodem van het heelal

dat jij daar zat in dat café

dat ik maar liep en liep

wat je koopt land of lucht

lucht of water

wat is ons eikpunt

zeespiegel suikerspiegel of-

verdwijnt de regen vrijwillig uit de wolken

of wordt ze daartoe gedwongen

door de wolken

of de temperatuur

de temperatuur kan ook dwingend zijn

jij moet de temperatuur niet onderschatten

wie komt hier nu nog

behalve de zeemeeuwen
zeemeeuwen
zee-eeuwen
altijd maar slaan
altijd maar schreeuwen
vliegen
aan grond hebben zij geen boodschap
water kiezen ze
geen land
golven
geen strand
en schreeuwen
schreeuwen al eeuwen
al uren
thee thee thee
vogels zijn rare mensen

en golven doen waar ze zin in hebben

nee

*nee ik was de wind. en de wind deed haar ding. hoe meer de bomen
bewegen hoe harder de wind waait. zo: wwwrrrrrrrrr wwwrrrrrrrrrrrrrr.
zo doe ik dat. ik doe mijn ding. mijn plicht als wind. ik laat van mij
horen. wroeeemmmmmmm. alles weg. ik was storm geworden. alles
kapot. de zaadjes van noord lagen plotseling in zuid. zo dacht de wind .
zie. zo.*

de wind zucht
hoe denkt de wind
moet ik de dag vullen
met wind
en waarom
waarom

*en dat niet alleen. de zee werd enthousiast. die goede oude zee. ook
de zee deed mee. alle golven zetten hun schouders eronder en vielen
het land aan. de woestijn werd verzwolgen. hele steden. zeeën
vermenigvuldigden zich degradeerden het land tot bodem.*

vervelen

het zitten verveelt me
drank raak ik niet meer aan
ik verdraag alleen nog maar rode wijn
wat
ach jij
ik ben iemand die overdrijft ja
dat klopt
in het algemeen overdrijf ik
èn in het bijzonder
in het algemeen èn in het bijzonder
waarom luister jij altijd naar alles wat ik zeg
waarom doe jij altijd alles wat ik vraag
waarom loop jij niet door van zee naar zee en terug
omdat ik niet loop denk ik
omdat ik weiger te lopen
omdat het lopen weigert
het lopen en ik wij weigeren
het lopen en ik zijn twee handen op een buik
wij verzamelen ons in het zitten
zitten is ons middel
zoals wolken overdrijven zo overdrijf ik
de grenzen van de waarheid te buiten gaan
vergroten
we zitten tot we erbij neervallen
blijf zitten waar je zit
ik verroer me niet
kan je ooit een gezicht vergeten
ik hou mijn adem in
en stik niet
zelfs het wachten op het faillissement vervult niet
verveelt
zonder krant
waarom sta je stil
verveel je je

nee

wat is er vandaag
waar denk je aan

niets

je vergist je

niets

als jij stil staat denk je aan iets
dat weet ik
je staat stil om iets te zien
om over na te denken
denkvoer

helemaal niets

dan verveel je je

*ik vergis me
steeds weer
dat weet je*

ja loop jij maar
ik heb het koud
het is toch koud
ik bevries
terwijl ik hier pas een uur zit
en me niet beweeg
ik wil thee
thee
terwijl ik alleen maar zit
zoals nu
ik zit alleen maar
en bevries
er zijn zoveel gezichten
dat overmatige heb ik altijd al gehad
dat mezelf te buitengaan
elke dag van mijn leven
bach tot je niet meer kunt
bach
en het herinneren

schitterend landschap

dit is het meest schitterendste landschap van de wereld

jij zegt steeds

'dit is het meest schitterendste landschap van de wereld'

dat klopt

dit is het meest schitterendste landschap van de wereld

teruggaan

ik zei dat ik niet terug wilde

niet terug

hoe dan ook

nee zei ik ik ga niet terug

waarom niet zei jij

waarom niet zei ik

nooit zal ik

nooit heb ik

nooit

altijd zal ik

jij wilt altijd zei jij

ja zei ik

en nee

en dan begint het weer zei jij

nee zei ik

nee

ik kijk niet meer achterom

echt waar zei ik

echt waar

ik kan het

ja je kan het zei jij

echt en echt echt waar

en toen heel plotseling was alles erg verwarrend
het is niet echt plotseling zei jij
het is niet echt verwarrend zei ik
hoe kan iets echt verwarrend zijn
wanneer honden conservatief
misleidend
saai
en onveranderlijk zijn
hoe zei ik
hoe kunnen
wanneer honden honden zijn
ze verwarrend zijn
ja zei jij
ja honden zijn honden
hoe kunnen ze wanneer honden honden zijn
hoe kunnen ze dan verwarrend zijn
ja zei ik hoe kan dat nou

III. HET WANDELEN DE KLEINERE

simpel

het is heel simpel. ik word wakker sta op en begin te lopen. ik stop niet. het stoppen heb ik weggegooid. het lijkt op zoeken maar dat is het niet. ik loop weg uit het midden van alles. het midden is leeg. de stad is leeg. het land. het is de muziek die me in bezit neemt. de muziek van mijn lopen. de ene dag bach. de andere pergolesi's stabat mater. siouxi and the banshees. this is a happy house. het weer bepaalt de toon. ik loop zonder doel. kom aan en vertrek. ik zoek een plek voor mijn hoofd. een hoofd is ook lichaam. ik ben een kopvoeter. een lopend hoofd. soms op zwart. soms op zand of stukgeslagen schelpen. er is altijd wel een weg. er zijn koeien paarden honden

padden. de reigers knikken me toe. zwarte vogels jouwen me uit. bomen informeren over andere bomen: zij daar met die hoge kruin in de verte, die twee dikkertjes bij de sloot die staan te smoezen, mijn kleintje dat aan de einder veel wind vangt. ik beloof de boodschappen over te brengen. afstand stelt niks voor. de horizon is hier. doe wat warmers aan. straks kom je nog te laat. waar zijn mijn schoenen gebleven. die met die veters in de knoop. misschien horen de zwarte marktvrouwen op de weg mijn voorbijgaan. ik groet om snel vergeten te worden. wat irriteert blijft hangen. niemand ziet meer dat ik ben. ik ben het weg geworden. niet kijken. de gebeurtenissen buiten houden. van je af . altijd. zwaaien met je armen. draaien in de rondte. ik ben een voorbij ganger. steeds weer iets anders zien en ruiken. ik houd van bochten. steeds weer iets nieuws. met mijn voetzolen laat ik de aarde draaien. aarde wordt roder en doder. er is een brug bij een tunnel waar gezwommen wordt. al die boeren met bier en auto's. cognac in de ochtend. en overal uitgerekte olieballen in chocola. ik kijk naar het reizende water en doe mijn voeten uit. het uitgedroogde gras komt naast me zitten. de zon zoekt me op. aan de uitgestrektheid trekken gewolkte dieren voorbij als bizons. grazen dralen af en toe en drijven af. herinneren is herhalen. ik smijt mezelf tegen de wind in. alle mensen zijn molens. malen. armslag. zoek bos. diep bos. ik ben de slapende mier. de broze bij. de bezige hagedis. de wakkere luitaard. ik let goed op. elke hoek maakt een einde aan iets. nooit weet ik waar ik ben. ik loop hier en nergens anders. een ergens anders is er niet . ik was iemand die- slapen en lopen. ik groet een hond zoek een konijn. aai een kat en dat is dat.

plat land

nog niet op weg of al gevallen. voorover. wat gaat dat snel. mijn knie en elleboog. meer nat dan pijn. mijn hand ligt open. ik plak pleisters. een bus rijdt van de halte weg. water spat onder de wielen van het asfalt op. de ruiten beslagen. nat van regendruppels. de regen is opgehouden. de lucht asgrauw. de zee weg is bijna helemaal leeg. langs geel knipperlicht steek ik de spoorwegovergang over. op het voorplein van het dorp een fort achter een ijzeren hek. met gras begroeid. een rij groene legertrucks. nat van de regen. er is niemand. ik loop het dorp in. het geluid van mijn voetzolen op de straatklinkers. ik loop het dorp uit. de aarde draait langzaam. zo langzaam dat je het niet merkt. dat

het dag en nacht wordt is misschien bewijs voor het draaien van de aarde. maar wat is dat voor een bewijs. vroeger dacht ik altijd dat de wereld helemaal stilstond. of tenminste bijna. eigenlijk denk ik dat nu nog. ook dat de aarde plat is en niet rond. heel plat. mijn hand steekt. achter me begint de bel van de spoorwegovergang te rinkelen. de sneltrein komt voorbij. het geluid van de wielen sterft weg. de bel rinkelt nog even door. zwijgt dan. een boer komt in zijn hemd met bretels uit de staldeur of is het een boerin. loopt knarsend over het erf. de ramen van een woonhuis schuin aan de overkant zijn beslagen. een kat zit aan de sloot in het grasland. een hond bij een boerderij verderop blaft. een andere hond antwoordt. ik heb mij nooit thuis gevoeld in de zomer. een grijs beregend landschap. een hemel vol wolkenpaniek. een zompig moeras. alles liever dan dat doodgewone dat een zomer zo onverdraaglijk maakt. dan een begraafplaats. een kerk. fietsen tegen het hek en de muur. auto's langs de stoeprand. in het portaal staan de deuren open. binnen klinkt een stem. dan het monotone geluid van de gelovigen die antwoorden. een postbode fietst langs. regenjas regenbroek. onder zijn arm een grote geplastificeerde landkaart. ik voel de wind schreeuwen in mijn rug. in de weilanden rechts van de weg zitten kraaien. ik kom dichterbij. ze vliegen op. zeilen weg. laten zich een eind verderop weer zakken. links water. een kraag van rommelig oud riet langs de oever. hier en daar wat wilgen. een strook halfverdrongen grasland. over het water hangt een lichte nevel. sommige dingen vergeet je. sommige verdwijnen. en sommige sterven af. daar schuilt nauwelijks iets tragisch in. ik sla rechtsaf naar de dijk. loop glibberend door het grauwe platte land. voorzichtig. door en door. niet achterom kijken. het goede bewaren. het slechte vergeten.

regen

vous n'avez pas la priorité. dat is alweer de vierde rotonde vandaag. saaie cirkels in het niets. mijn onderrug voelt als een toonbank die doorzakt onder het gewicht dat er op staat. ik ga een brug met een vreemde naam over. hoe moet ik lopen. ik weet het niet meer. daar loopt een straat schuin omhoog. die. het is een smalle beklinkerde straat. steil. af en toe klimmen kan geen kwaad. ik weet niets meer. ik ken niemand. misschien hebben wij geen speciale plaats in het universum maar het universum heeft wel een speciale plaats in mij. ik

kijk om me heen. een vervallen schuur waaruit een koe loeit.
middeleeuws. de weg stijgt. tussen twee huizen door zie ik een station.
en dieper beneden de rivier. steeds dieper. mijn hoofd is leeg. alleen
vlees en bloed meer niet. geen vonkje kleur gefluister of geluid. geen
herinneringen verstopt achter gehoorgangen. geen stapel plaatjes van
circustenten en gespannen koorden onder de wallen van de ogen. geen
dansende leeuwen ontklede olifanten buitelende jongens en
boosaardige meisjes achter vrachtwagensturen. niets. huizen maken
plaats voor muurtjes van grijze keien. erachter olijfbomen. ik loop recht
op een hoge massieve bakstenen muur af. een kasteel. ooit was dat
een kasteel. terwijl ik dichterbij kom begint het zachtjes te regenen.
trillend blijven de druppels hangen aan bladeren. maken vlekken op de
straat. ik kijk naar de natte wolken boven mijn hoofd. omringd door
blauwe lucht. mijn jas. waar is mijn regenjas. mijn regenjas is weg.
verloren. ergens laten hangen. ik heb geen idee. wat ziet die muur er
ongenaakbaar uit. zo hoog. van deze kant kun je er vast niet langs. dan
moet ik helemaal terug. zal ik nu al-. nee. het is goed. ik zie het. ik zie
het al. vlak voor een lage vestingpoort met kogelwerende bocht loopt
een smal pad. gelukkig. hoog gras. langzaam worden mijn voeten nat.
het regent harder nu. de zon is uit de lucht. egaal blauw is grauw
geworden. niet op letten. doorlopen. ik word natter. schuil onder een
dikke kastanje. in de verte zie ik een auto rijden. een rode. rijdt van lus
naar lus over de heuvelachtige weg. voordat ik daar ben ben ik drijf en
drijf nat. ik adem diep in en alsof ik een zwembad in duik ga ik verder.
hoofd naar voren. kin op de borst. de weg wordt breder. links verspreid
in het natte gras staan sinaasappelbomen. donkergroene blaadjes.
vanuit de verte zie ik een vrouw aankomen. zware tassen in haar hand.
waar preien uitsteken denk ik. zie ik. nu ze dichterbij komt. ik kijk naar
de grond tot ze zo dichtbij is dat ik haar kan groeten. vriendelijk groet
ze terug. die denkt niet wat is dat er voor een. die denkt: die moet ook
snel nog ergens naar toe in de regen. gelukkig een dorp. ik haast me.
tegen de huizen loop ik droog. water loopt langs mijn rug. ik loop
langzamer. kijk naar de grijze gesloten gevels met uitspringende
luifeldaken. alsof de huizen petten hebben. regenpetten. ik kijk naar
binnen bij een café. niemand. half vier. ik loop verder. hoor ik muziek. ja
zachte muziekflarden. ik luister. de muziek weergalmt tussen de
huizen. tromgeroffel. ik begin te marcheren. trompetgeschal. plotseling
sta ik op een dorpsplein. mensen met paraplu's. ik dring naar voren.
twee fanfares exerceren. het ene in blauw het andere in groen. wat is
dit. wat doen ze hier. stram en feilloos marcheren ze op elkaar af. door
elkaar heen. steken over in diagonaal. en terug. ik sta droog naast een
kleine jongen met een enorme paraplu. mensen kijken beduusd. wie

verwacht dit nou. klappen gillen en roffelen met mijn voeten wil ik en lach. een andere afslag en ik was hier niet geweest.

toppen

ik loop door de bergen. de bergen van lenz. ik ben gewend geraakt aan mijn blaren. één op mijn hiel één tegen mijn grote teen. toppen bedekt met sneeuw. grauwe steen in de dalen. groene vlakten. rotsen en sparren. het is koud. ik doe een extra trui aan. die groene. water ruist van rotsen. springt over de weg. takken van sparren hangen zwaar in de vochtige lucht. aan de hemel trekken grijze wolken voorbij. mist damp omhoog. strijkt nat door het struikgewas. traag. log. alles dicht. mij maakt het niet uit welke weg. vermoeidheid voel ik niet. zoek ik iets. ik vind niets. alles is klein en dichtbij. nat en dichtbij. kon ik de kachel maar op de aarde zetten. nu ben ik hier. straks ben ik daar. maar er scheurt niets in mijn borst. ik blijf niet staan. hijg niet. ik hoef geen storm op te zuigen. in mij hoeft niets. ik ga niet bovenop de aarde liggen. woel me geen heeral binnen. geen lust. geen pijn. de aarde blijft de aarde. en ik loop door. ik kom bij het hoogste punt van de berg. de wolkenmassa ligt vast. onbeweeglijk vast aan de hemel. ik zie niets dan bergtoppen. alles stil. grijs. ik ben niet eenzaam. ik ben alleen. helemaal. zal ik de helling afrennen. wat zit me achterna. iets afschuwelijks. nee. geen waanzin. niets onverdraagelijks. kon ik maar op mijn hoofd lopen. kon ik de zon maar achterna. ik daal af. soms stijgen stemmen op. donder sterft af. hinnikende paarden. ezels. geiten. schapen. een hond. liggende wind. kleine wolkjes op zilveren vleugels. weidse vlakten. wegspringend gesteente. het gaat goed. brede hellingen komen van grote hoogte samen. grote rotsmassa's breiden zich naar beneden uit. weinig bos. maar ernstig. geen geluid. geen beweging. geen vogel. niets. het nu. het hier. een dorp. een schets. skeletten van hutten. de mensen groeten zwijgend. de rust van het dal wordt niet verstoord. ik koop brood bij een bakker. dikke witte muur met scheur. gordijn voor deur. stenen toonbank. houten planken vol wit zuur brood. meel overal. schemer. licht door ramen. kinderen aan tafel. oude vrouwen. meisjes. allemaal rustig. stille gezichten. dan de herberg. men zit aan tafel. welkom zegt de ober. weest welkom. ik zoek naar woorden. vertel te snel. vol belangstelling wordt er geluisterd. ik glimlach. vergeten gezichten. ik ben weg. ver weg.

wat

*ga ik een stad in. ja. kijk maar. ik weet niet waarom maar deze stad ga ik in. mensen in plaats van koeien. stenen in plaats van gras. en muren heel veel muren. ramen met muren van spul erachter. en woorden overal woorden. overal letters. auto's in plaats van wind. het lukt me niet de drukke straat over te steken. tenslotte laat ik dat plan varen en sluit me aan bij een groepje mensen. volg ze. steek over wanneer zij oversteken. stoot tegen armen struikel over voeten. sta stil op een plein. niets uit deze werkelijkheid voldoet aan mijn verwachtingen. wat doe ik hier. overal lijnen. overal gezichten. overal beweging. een vrouw met drie honden. twee mannen met allebei een baby op hun buik. een manke hond. ga weg beest. drie jongetjes die achteruit rennen. heel veel mannen met donkere tassen. sommige mannen zijn vrouwen. weer drie kinderen. twee mannen. een postbode komt uit een café. en dan voor het raam zie ik- zie ik- iemand die lijkt op- zie ik. denk ik dat ik zie. ik loop dichterbij. draai me om. loop terug. draai en kijk . ik sta. kijk. denk. ik loop. draai. loop. draai terug. kijk. denk. loop. draai. draai terug. ik vertraag. ik vertraag mijn lopen. wat moet ik doen. als ik zie wat ik zie. wat moet ik doen. wat. ik sta. ik kijk. ik denk. daar dus. **daar ben je dan. daar was je dus.** ik zucht. alles gaat. draait. draai. terug. vertraag. vertraag. vertraag. kijk. recht. zucht. hoe kan ik. wat kan ik. wat moet ik. wat zal ik. het duurt. een traag tonende zon en brute wolken lang sta ik daar. en kijk. alles draait door behalve- in mijn ooghoek gaat een postbode onderuit. banenschil. ik lach. ik zucht. ik ben hier niet. niet hier. niet ik. niet in het midden van alles. kijk. draai. terug. sta. denk. recht. soms ben ik zo traag. alles gaat. de wind. de vogels. het groen. golven doen waar ze zin in hebben. mollen graven hun kuilen. eten aarde. zwarte blik. gebroken rots. kijk. draai. terug. loop door. gezicht naar boven. naar buiten naar buiten. weg. er is geen verschil. even is er geen verschil. vlieg. val. vlieg. weg. steek over met gevaar voor eigen leven. overleef. loop. door. of terug. terug. loop. zucht. denk. als ik zag wat ik zag. als ik. dan. draai. kijk. dit is ik. ik ben hier. hier is waar ik ben. hier. draai. terug. draai. terug.*

hoe ik jou vond epiloog

hoe jij daar zat in dat café. hoe ik jou daar vond. je zat daar maar. keek door het raam naar buiten. en zag niets. zat daar maar. een koffieglass in je hand. en dacht niets. weken was je weg. weken onvindbaar. hoe jij werd gevonden. je zat daar maar. ik stond daar maar. bestelde koffie. keek naar buiten. keek door het raam. naar niet vallende mensen. keek en zat. en dacht. dag na dag na dag. zat je daar. en bleef daar zitten. wie zit valt niet. dat dacht jij. al niet-vallend. dacht jij maar aan één ding. hoe je van boven naar beneden en niet meer terug. niet meer terug. nooit meer terug. nooit meer. elke beweging van vooruit droeg het vallen in zich. elk niet-vallen draagt het vallen in zich.

---//---

Notities

UITLEG

het verhaal is zo duidelijk
alleen heb ik het verstoep:
de twee hoofdpersonages hebben samen een succesvolle act gehad
in het circus
op het slappe koord
totdat
het touw brak
en ze te pletter vielen
beiden overleefden miraculeus
de eerste die bijkwam in het ziekenhuis checkte zichzelf uit
is naar een café gegaan
en daar gebleven
de ander die als tweede bijkwam
ontdekte dat de eerste vertrokken was
en onvindbaar
en is toen beginnen te lopen
door heel europa
van nederland door frankrijk naar spanje

en misschien wel verder
totdat in een stad
op een plein
de ander de een zag
zittend in een café
uit het raam starend en drinkend...
en/of:
na de val
is het huis op de rots gekocht
aan zee
daar trekken ze zich terug
het circus is definitief verleden tijd:
de een loopt mank
en kan de ander nog wel lopen?
op zoek naar nieuwe betekenis besluit de zittende de wereld te maken
in miniatuur, met bonsaiboompjes, aarde stenen en wat niet al
de ander loopt en loopt
maar heeft het zin
is dit een nieuw leven
of is het begin van het einde aangebroken...

fantasie over het toneelbeeld
diagonaal
wereld maken
dans

echo's van margueritte duras, max frisch, j.j. voskuil, frieda vogels,
arjen duinker, thomas bernhard, gertrude stein, samuel beckett, georg
büchner

de tekst is tot stand gekomen dankzij een beurs van het Fonds voor de
Letteren en het inhoudelijk gesprek tijdens het werken met Platform
Theaterauteurs